

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an. . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

„Asociațiunea”

— Cu prilejul adunării generale care se ține la Zălașu. —

Bătrâna noastră tovarășe de carte și de învățatură iarăș are praznic. De astă dată ea merge să facă bucurie poporului bun și brav din părțile Sălajului. Vor cobori în zilele de 12—14 Septembrie Românașii din toate văile Ardealului de sus, la Zălașu, la Bocșa și la Guruslău, unde Voevodul cel cu nume de Arhanghel a sfărâmat la 1601, în minunat avânt de vitejie, pe răuvoitorii și potrivnicii nației noastre împărătești. Și vor ingenunchia cărturarii și plugarii Ardealului nostru la mormântul lui Simion Bărnuțiu, care în celea mai viroase zile din anul trezirii popoarelor, striga cu tunet de apostol

„Că Ardealul nu-i pustiu”

ci este locuit de strănepoții lui Traian, cari doresc o libertate și știu să și-o câștige în iureș de lănci și de coase neînfricate.

Vom avea iarăș câteva zile de avânt și de mândrie, la Zălașu de astădată, pregătite de buna și scumpa noastră »Asociațiune«, care de mai bine de-o jumătate de veac ne dă prilejuri de înălțare și de lumină. Asociațiunea noastră se mai numește și »Astra«, sau lucafar, căci lucafar a fost ea pentru nația noastră în zilele ei celea mai grele.

Pornită din înțelegerea frățească a marilor arhierii Șuluțiu și Șaguna în anul 1861, și din dragostea pentru popor a unor învățați și oameni de inimă ca Timotei Cipariu și baronul Vasile Pop, »Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român« a fost chiagul de unire al părinților noștri în zilele când jandarmii cu pene de cocoș, se trudeau să ne cunune cu tigrul dela Budapesta lui Tisza, ori cu scripătorul viclean al Habsburgilor din Schönbrunn. »Astra« ne-a dat carte și ne-a dat lumină, ne-a dat mândrie națională și suflet cuprinzător, ne-a dat împăciuire creștinească în viforul unor vremelnice pășuri mărunte. Ea a fost punte de aur între confesiunile românești, între Sibiu și Blaj, două orașe, cari în trecut, prin »Asociațiune« și prin carte, prin urmărirea acelorăși ținte naționale, s'au făcut vrednice de veșnica recunoștință a neamului întreg. Șaguna și Șuluțiu, Cipariu și Pușcariu, se înțelegeau atât de bine, când »Astra« li chema la aceeaș masă de sfat cultural și de scopuri naționale. Acelaș cuvânt de întărire românească, aceeaș

slovă de trezire și de gândire înaripată o răspândeau prin despărțămintele »Asociațiunii« și protopopii cu brânci roșii ai Blajului, ca și frații lor cu brânci viorii ai Sibiiului. »Astra« noastră culturală li ținea mână în mână, umăr la umăr, și li trimitea să propovăduiască acelaș crez național, aceeaș sfântă frăție. Grăunțele sămânate de »Asociațiune« nu s'au dat de minciună: ele au rodit cu vârf și îndesat, când, la 1918, în câmpul de suferință al martirilor Horia și Cloșca, vlădicii români ai ambelor confesiuni îndreptau ochii poporului spre îndeplinirea aceluiăș vis național, pentru care au lucrat și Blajul și Sibiu, în sfântă unire de cugete și simțiri.

»Asociațiunea« noastră, buna mamă și ocrotitoare în vremile de durere și de robot în brazda străinului, își are și astăzi rosturile ei adânci și fericitoare. Poporul nostru, are și azi lipsă de carte și de lumină, de frăție și de bună înțelegere. Noi suntem azi gospodari tineri în moșie nouă și cu multe lipsuri de orânduiceli. Tot mai des inclinăm și spre zavistii confesionale. Ne așptăm și ne vânzolim între două biserică străbune, cu rosturi fiecare. De altă parte simțim, că azi lumea este a celor întăriți și saltăți prin puterea cărții și a învățăturilor. Basarabia, sora noastră scumpă și lipsită de slova cea învietoare a scrisului românesc, întinde brațele și ne cere ajutor, să scape de duhul Moscovei și al cărților rusești. Ne cer frații din Banatul sârbesc foi și carticele. Ne cer copiii buise și ajutoare la învățatură. Ne cer satele povețe de plugărie și de cooperatie.

Toate acestea, mai bine și mai ușor le poate face »Asociațiunea«, care în șaizeci de ani de viață rodnică și binefăcătoare, e în măsură să cunoască mai bine lipsurile și durerile nației și ale poporului. Ea are mâna încercată și oțelită prin vechime și prin vrednicie recunoscută.

Să alergăm cu toții, precum în trecutul de suferințe, și azi, la sânul ei iubitor și cald. Să ne facem membri și sprijinitori ai ei, bătătorind cărările glorioase, când arhierii Șaguna și Șuluțiu erau frați cu dreptate, iar slova și cartea românească erau lucruri sfinte pe plaiurile Ardealului străbun!

A. Melin.

Ce este bolșevismul rusesc sau bățul lui Efimov. Un gazetar francez cu numele Henri Béraud a făcut în vara anului trecut o călătorie în Rusia comunistă, să vadă cu ochii țara lui Lenin și stările dintr'ansa. Intors acasă, francezul a scris o carte întreagă, arătând că în Bolșevicia numai rai nu este. Acolo oamenii nu știu ce este veselia cea întăritoare, nici râsul sau voioșia. Conducătorii beau șampanie, iar muncitorii și poporul înghit sec, ori beau votcă proastă.

Intre alte multe întâmplări din Moscova și de aiurea, ziaristul francez povestește și întâmplarea următoare:

În orașul Kiev, vestitul Trozki ținuse o cuvântare în fața sovietului și a poporului. Sfârșind cuvântul său, conducătorul comunist a dat cuvânt aceluia, cari ar avea alte păreri decât el. Și s'a găsit unul singur, un lucrător cu numele Efimov.

Acest lucrător s'a urcat la masa vorbitorilor, având în mână un baston (băt). — »Camarazi, zise el, vedeți voi acest băt? El o să vă povestească istoria revoluției rusești. Înainte de răscăală, Rusia era stăpânită de boeri, de baroni și de prinți, cum ar fi mânerul, sau capul din sus al acestui băt. Fierul de aci, cuiul din vârful de jos, erau ocașii, adică cei închiși prin temniți. Mijlocul erau lucrătorii și țărani».

După aceasta tăcu și întoarse bățul cu capul în jos.

— Acum revoluția s'a făcut, camarazilor. Boierii și prinții sunt jos, ocașii sus, iar voi poporul și muncitorii nu v'ați schimbat locul. Sunteți tot acolo, unde ați fost și înainte de revoluție! Pentru acest cuvânt al său, lucrătorul Efimov din Kiev, după câteva zile a fost pus la zid și împușcat.

Clopot nou la biserica românească unită din Geoagiu. În ziua de 7 August a fost sfințit cu frumos alai, clopotul cel nou, cumpărat pentru biserica unită din Geoagiu de jos, județul Hunedoara. Acest clopot s'a cumpărat din darurile însemnate ale mai multor oameni de inimă și din contribuțiile parohienilor. În fruntea listei de colectă pentru cumpărarea noului clopot a fost numele Doamnei Iuliana Stupineanu, protopopeasă, cu 5000 lei, Iacob Sârbu 2000 lei, și ceilalți membri din comitetul parohial cu câte 500 lei. Dl Dr. Eugen Rusu, directorul sanatoriului din Geoagiu a colectat singur spre acelaș scop 3090 lei, iar d. Dr. Aurel Vlad 800 lei. Credincioșii au dat 22,300 lei. Creștinii uniți din Geoagiu sunt astăzi fericiți, că bătrâna lor bisericuță din grui a întinerit par'că prin graiul dulce și sonor al noului clopot.

Evangelia Duminicii.

Duminica înainte de Înălțarea
sfintei Cruci, Ioan 8, 13—17.

*Zis-a Domnul: „Nimeni nu s'a suit
în ceriu, numai celce s'a pogorit din ceriu,
Fiul omului, care este în ceriu.*

Evangelia de astăzi este o continuare a convorbirei pe care a avut-o Domnul nostru Isus Hristos cu Nicodim (un om din farisei, boier iudovesc, care venea la Isus noaptea și asculta învățăturile sale). În cele de mai înainte era vorba de necredința iudovilor, și Isus a arătat, că este de lipsă a crede în învățăturile sale, pentru că El este Fiul lui Dumnezeu, cel pogorit din ceriu, singurul tălmăcitor al tainelor celor cerești. De aceea zice: Totuși trebuie să-mi credeți, căci eu sunt Fiul lui Dumnezeu, care prin urmare ca Dumnezeu sunt pururea în ceriu, dară m'am pogorit pe pământ ca om, ca să măntuiesc neamul omenesc. — Unul dintre cei mai de seamă tălmăcitori ai sfintei Scripturi, Cornelius a Lapide, tălmăcește astfel cuvintele acestea: „Hristos vorbește aici despre sine ca om; oamenii însă nu pot fi în ceriu, numai dacă se suie în ceriu de pe pământ. Iară Hristos se suie în ceriu ca Dumnezeu, adică a fost din veac în ceriu.“

*Și precum Moise a înălțat șarpele în
pustie, așa se cade a se înălța Fiul omu-
lui, ca tot celce crede întru el să nu piară,
ci să aibă viață veșnică.*

Trebuie să credem în Hristos, nu numai pentru că El este învățătorul adevărului, cel pogorit din ceriu, ci și pentru că El este Mântuitorul, și pentru că, crezând în el, ne vom mântui. Șarpele în pustie, despre care face aici amintire Hristos, este cel pomenit în

cartea Numerilor din Vechiul Testament, unde ni-se povestește, cum a pedepsit Dumnezeu pe iudovi în pustie cu șerpi veninoși. Iudovii, fiind astfel pedepsiți de Dumnezeu, s'au rugat de Moise, ca să-i scape de această pedeapsă înfricoșată. Atunci Moise, la porunca lui Dumnezeu, a lăsat să se ridice pe lemn un șarpe de aramă, la care dacă se uitau iudovii, cu credință și cu încredere deplină, scăpau de moarte. Acest șarpe de aramă, ridicat pe lemn în pustie, închipuiește însă pe însuși Domnul nostru Isus Hristos, care și el a fost ridicat pe lemnul crucii, pentru că credincioșii cari își vor ridica, cu credință și cu deplină încredere, ochii către dânsul, să scape de moartea păcatului. Și acum urmează motivul și scopul pentru care s'a jertfit Fiul lui Dumnezeu:

*Căci așa a iubit Dumnezeu lumea
incât și pe Fiul său cel unul născut l-a dat
ca tot celce crede întru dânsul să nu piară,
ci să aibă viață de veci.*

Nici că se poate închipui o dragoste mai mare ca aceasta. Închipuiți-vă un rege, care-și trimite pe singurul și unul născut fiul său în robia cea mai amară și apoi la moarte, numai ca să-și ferească pe slugile sale! Așa a făcut și Dumnezeu, în dragostea sa cea mare față de oamenii cei păcătoși și întorși, prin păcatele lor, de către Dânsul. Și aceasta a făcut-o, ca tot celce crede întru dânsul, adică în Hristos, să nu piară în iad, ci să aibă viața de veci, adică viața aceea minunată, pe care o are credinciosul renăscut prin sfântul Botez, deja aici pe pământ, și care se desăvârșește prin fericirea veșnică de dincolo de mormânt. Și acum urmează tălmăcirile cuvintelor din urmă:

*„Pentru că n'a trimis Dumnezeu pe Fiul
său în lume ca să judece lumea, ci ca să se
mântuiască lumea prin el.“*

E foarte învederat deci, că cei ce vor fi judecați la iad, sunt ei înșiși de vină, pentru că nu au crezut în Isus. Dacă ar crede toți oamenii în Isus și ar și luora conform acestei credințe, adică dacă ar și ținea poruncile, Domnul nostru Isus Hristos, la judecata din urmă, n'ar avea pe cine judeca la iad. Dar fiindcă oamenii sunt așa dupăcum îi cunoaștem, adică ușuratici, legați prea tare de cele pă-

mântești și împrietiniți cu satana, cu drept cuvânt spune Isus la sf. Mateiu (10,34): „Să nu vă para că am venit să arunc pace pe pământ: n'am venit să arunc pace, ci sabie. Căci am venit să despart pe om de tatăl său și pe mamă de fată-sa și pe noră de soacră-sa“. Sabia despre care vorbește Isus este evanghelia, pe care unii o primesc iar alții nu voiesc s'o primească, și astfel la judecata din urmă credincioșii vor fi despărțiți de necredincioși. Adevăratul scop, pentru care a venit Fiul lui Dumnezeu pe pământ este, ca să se măntuiască lumea, adică toți oamenii, nu numai iudovii, prin el.

* * *

Zadarnic se amăgesc deci necredincioșii. Căci precum nu putea scăpa nime de moarte în pustie, atunci când Dumnezeu i-a pedepsit pe iudovi cu moarte, prin mușcarea șerpilor veninoși, numai dacă priveau cu deplină încredere spre șarpele cel de aramă, ridicat pe un lemn, — tot așa nu poate scăpa de judecată, și prin urmare de iad nimenea, dacă nu are deplină credință în cel ridicat pe lemnul crucii, adică în Isus Hristos. Așadară să nu se amăgească nimenea pe sine. De la iad nu-l poate mântui nimica decât credința în Isus și faptele sale cele bune. Așadară toți necredincioșii, toți ticloșii și netrebnicii din lumea aceasta vor muri de mușcătura de șarpe a diavolului, la judecata din urmă vor fi puși de-a stânga și vor auzi de pe buzele Mântuitorului cuvintele groaznice: „Mergiți de la mine blăstămaților în focul cel de veci!“

În sfânta evangheliă de astăzi ni-se arată învederat măsura dragostei lui Dumnezeu față de noi oamenii: Dumnezeu Tatăl, făcătorul ceriului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele, are un singur Fiul, pe Isus Hristos, și are o mulțime de slugi, pe noi oamenii. Văzându-ne nefericiți, înămoliți în păcate, într'o stare desnădăjduită, de nedescris, i-se face milă de noi, își chiamă pe Fiul său unul născut și îl trimite pe pământ, ca să-și ia trup omenesc, născându-se asemenea nouă, năcâjind și chinuind deopotrivă cu cei mai sărăntoci dintre noi, iar în urmă lăsându-se batjocorit și scuipat și bătut și răstignit între doi făcător

Foița „UNIRII POPORULUI“

Dumnezeu nu lasă pe ai săi.

— Un iubitor de biserică cum a scăpat de moarte. — Cetire dintr'o carte bătrână. —

Un domn păgân din vremile de demult, între multe slugi avea și un creștin la curtea sa, foarte temător de Dumnezeu, care în ce ceas auzea toaca la biserică, lăsa toate trebile stăpânului său și ale sale, și alerga la închinăciune. Așa fiind, stăpânul prinse mânie mare asupra acestei slugi și se socoti să-l piarză. Ce era atunci o slugă înaintea unui domn atotputernic? Mai puțin decât o muscă, pe care o lovești cu mâna și moare.

El chiamă înaintea feții sale și-l trimise la un frate al său, stăpânitor tiran într'o cetate vecină, căruia îi scrisese acestea cuvinte:

— Iubite frate, sănătate! Iată trimit pe acest fecior, slugă rea și nărăvașă, care mai presus prețuiește pe dumnezeul său decât poruncile mele. Să-i tai capul, fără cuvânt și judecată! Voința mea este aceasta. Capul tăiat vreau să-l am și eu spre vedere. Deci vei porunci să fie pus în această mahramă, în care învelesc scrisoarea mea. Un slujitor care va veni mai pe urmă, îmi va aduce capul neascultătorului. Așa vei face, după a mea rugăminte. Și nimic să nu-l mai întreb, nici să-l mai ju-

deci, ci să-l dai pe mâna călăului, că vinovat este morții! Fii sănătos, precum eu.

Acestea au scris domnul păgân și dându-i scrisoarea și mahrama, l-au trimis la tiran, neștiind el nimica în ce fel sau la ce l-au mânat stăpânul său. Iar din voia lui Dumnezeu s'au întâmplat, că mergând el ca un miel nevinovat spre junghiere, au tocat la o biserică de creștini, în cale. Și având acest cuvios tinăr mare obișnuință a căuta lăcașurile lui Dumnezeu, a intrat să asculte sfânta liturghie și să facă închinăciuni, cum cu cădînță este creștinilor a face. Graba poruncii stăpânului său n'au băgat în seamă, căci Dumnezeu mai întâi este decât fiii veacului. Și s'au cucerit și se ruga, laudând pe Dumnezeu, Domnul său, și al luminilor Tatăl.

Iar stăpânul păgân, socotind că vremea este, să pornească pe al doilea slujitor întru săvârșirea voinții sale, îl trimise. Și acesta era un păgân rău și netemător de Dumnezeu. Și nimica nu-i zise, ci numai:

— Ce-ți va da frate-meu de adus, să aduci!

Și sosind acesta la tiran nu găsi pe temătorul de Dumnezeu. Iar el răvaș nu avea și nu știa ce să ceară. Indată întorcându-se ș'au adus aminte că sluga creștină are obiceiul a se băga la biserică și căutând au aflat lăcașul de închinare unde intrase. Și ascultând la fereastră se auziau acolo șlujbe și tropare răsunând. Iar sluga cea dintâi cu multă evlavie

își plinea ruga sa. Chiamându-l afară, după năravul păgănesc începu a-l sudui și zise:

— Cum nu ești băgător de seamă la porunca stăpânului tău?

Răspuns-au creștinul cu smerenie:

— Frate, se cade mai întâi a face porunca lui Dumnezeu! Iar ție, dacă-ți este voia a face mai întâi porunca stăpânului pământesc, ține cartea și mahrama și te du și isprăvește tu ce ți-au poruncit. Mai pe urmă voi veni și eu.

Acela neștiind ce stă scris în carte, o luă și s'a dus.

Și când a sosit, dete cartea și mahrama. Iar tiranul nici l-au mai întrebat, nici l-au mai judecat, ci l-au dat armașului și acesta i-au tăiat capul, care căzu, încruntat în sânge.

Temătorul de Dumnezeu plinindu-și ruga, mai pe urmă au venit și el la tiran. Acesta văzându-l nu i-au mai zis nimica, ci i-au dat capul în mahramă și l-au trimis. Iar stăpânul său, văzându-l sosind acasă, întreg, sănătos, au incremenit și nu putea să zică nimic. Numai ce l-au întrebat:

— Ce poate fi, că eu am trimis și pe celalalt, să aducă capul tău, iar tu ești viu și el cu capul tăiat?

Răspuns-au sluga:

— Eu nu știu domnul meu, nimic. Știu, că ce mi-au dat am adus. Iată capul și mahrama! Porunca ți-am plinit.

Atunci întrebându-l mai cu deadinsul ce știe despre această întâmplare, a mărturisit

de rele. Unde se poate inchipui o mai mare dragoste decât aceasta? Care dintre noi ar fi în stare să o facă aceasta? Iar dragostea aceasta mare mulți oameni o răsplătesc cu ură, cu o viață păcătoasă, potrivnică tuturor poruncilor dumnezeiești. Până când, Doamne ne vei răbda pe noi, până când ne vei mai milui pe noi?!

IULIU MAIOR.

DE PRIN SATE.

Serbarea din comuna Hădărău.

4 Septembrie 1926.

În comuna Hădărău, în seara zilei de 29 August 1926, tinerii studenți și studente, conduși de preotul și dascălul din loc, au predat o frumoasă producție teatrală, presărată cu puncte de cor și un monolog.

Această producție s'a făcut din prilejul sfințirii scoalei primare, — întrucât la singura și vechea sală de învățământ s'a mai adaptat cu cheltuiala poporului din Hădărău, încă o nouă sală de învățământ frumoasă, spațioasă, care pentru viitor va fi un nou așezământ cultural în aceasta mică dar harnică comună. Poporul acestei comune este foarte spornic și cinstit și de mult se simțea lipsa adaptării scoalei primare, și'n sfârșit, ascultând de glasul conducătorilor firești, s'au supus la noui cheltuieli în scopul lărgirii școlii, care va avea să cuprindă pe tinerele lor odrasle.

Sfințirea școlii s'a făcut prin părintele local Octavian German, fiind de față întreg poporul cu mic cu mare, în frunte cu conducătorii comunei.

A plăcut mult poporului atențiunea dată din partea Revizoratului școlastic, — prezentându-se la această serbare mult iubitul revizor școlar Dl *Toma Roșu*. — După stropirea cu apă sfințită a noului local școlar, părintele a adresat, într'o vorbire potrivită, cuvinte de mulțumită poporului care l-a ascultat și a jertfit pentru acest așezământ; a mulțumit d-lui revizor școlastic pentru indemnul dat în scopul edificării acestui altar de cultură și'n fine

predă binecuvântat și sfințit localul școlar dlui învățător Deac George și învățătoarei Paulina Bogătean — dorind dela bunul Dumnezeu ca dânsii să fie adevărați apostoli creștini ai copiilor ce vor fi pe băncile acestei școli — pentru că singur acesta este unicul și cel mai înalt scop al școlii!

După cuvântarea părintelui a răspuns dl revizor *Toma Roșu*, vorbind despre însemnătatea școlii și aducând pilde cum în România-Mare se pune mare pond pe edificarea de școli. Dorește și dânsul ca aceasta școală să fie un mic altar sfânt, din care să isvorască învățături curate din care să se adepse sufletul plâpând al viitoarelor odrasle. Mulțumește și d-sa părintelui pentru conducerea edificării școlii — ca președinte școlastic — precum și întregului comitet școlastic pentru buna sa ținută. Se întonează „Imnul Regal“, cântat de tot poporul și se stropesc toți cu aghiazmă, prin ce se pune capet serbării oficioase. — Seara la orele 8 s'a predat comedia de Vasile Alexandri „Drumul de Fier“. Rolurile au fost jucate la înălțime, fiecare a fost stăpân pe rolul său. Fetița *Melica Deac* a fost drăguță ca sârvițoare în casă; *Eugen Gina* a fost de tot comic și bine redat în rolul „Savei“, țigan de curte; Domnișoara *Letiția Deac* a dat dovadă de adevărată artă în rolul „Mama Balasa“, tot asemenea tinărul *Constantin Bucur* în „Conul Matachi Nalbă“; pe cât de naturală a fost *Felicia German* în rolul „Adela“, tot pe atât de bine a fost *Maria Bogătean* în rolul văd. Caliopi. Nu au rămas datori cu rolurile lor nici tinerii *Aurel Meseșan* în rolul de inginer și *Andronic Deac* în rolul Kir „Manole“, — a stârnit mult haz și a fost des aplaudat tinărul *Coriolan Cocan* în monologul „Jidanul“, predat cu mult simț și de tot natural. Punctele de cor „Dorul ardeleanului“, „Trandafir de pe cetate“, „Cucule cu peană sură“, conduse de dl *Constantin Bucur* învățător, au stârnit frumoase ovațiuni.

După producție s'a făcut dans până în zori, depărtându-se fiecare cu cele mai bune impresii. Iată ce poate face un mănunchiu de tineri dacă sunt uniți prin dragoste și sinceritate! Și se cavine laudă lor și conducătorilor.

Din venitul curat de 2300 Lei s'a trimis „Institutului Recunoștinții“ din Blaj 1000 Lei, iar restul în scopul înzestrării salilor de învățământ cu hărți și alte trebuințe interne.

Poporului harnic și cuminte din Hădărău precum și celor ce au oboșit la noi, mulțumite
Raportor.

Producție teatrală în comuna Biia.

E de știut și aici nu mai incupe indoială că luminătorii poporului la sate sunt în primul rând preoții și învățătorii; în al doilea rând tinerimea studioasă. În vacanța mare foarte adese ori s'aude că tinerimea școlară din comuna cutare, a arajat o producție teatrală, sau un concert, sau o serată literară.

La rândul său, tinerimea studioasă din *Biia* jud. Târnava mică, din indemnul teologului *Ioan G. Petraș* și cu ajutorul neobositului preot *Vasile Mărginean*, a aranjat în seara zilei de 15 August — la sf. Mărie, — o frumoasă producție teatrală. Rolurile au fost jucate în mod artistic aproape de toți; iar o adevărată coroană a fost jocul național al „Călușerilor“, jucat tot de acciași, adevărat de elevii școalelor secundare.

Venitul de 2000 lei, a fost destinat fondului pentru edificarea unui nou lăcaș de rugăciuni. —
Unul din cei de față.

Vești bune de pe Târnava-Mică!

Prasnicul sf. Mării a fost o zi de adevărată sărbătoare și bucurie sufletească pentru poporul nostru din comuna *Feisa*! Cu câteva zile înainte se putea ști că ceva lucru mare se va petrece în comună, căci mâinile harnicilor măeștri zidari se oboseau cu repararea sf. bis. iar cuvioasele femeii au spălat-o și curățit-o ca un pahar, neîntrecutele țesetoare o au împodobit cu covoare frumoase, de să nu-ți mai fi luat ochii de pe ele. —

Și intradevăr mare praznic a fost în *Feisa* și mare bucurie s'a făcut și în cer cu acei

sluga cum l-au aflat în biserică și l-au suduit și l-au luat cartea și mahrama și s'au dus slujitorul păgân la tiran.

Acestea auzind stăpânul s'au mirat foarte de dreptatea ce i-au făcut Dumnezeu și iertând pe acea vrednică slugă, l-au slobozit în pace. Iar el mulțumind lui Dumnezeu că l-au scos din moarte, au petrecut și cealaltă vreme a vieții sale tot spre plăcerea lui Dumnezeu și, din celea trecătoare, s'au mutat fericit la veșnicele lăcașuri.

Păcatul Bunicului

— Poveste turcească din Dobrogea. —

Odată un pașă și-a schimbat hainele și a pornit să se plimbe necunoscut prin cetate, ca să poată prinde singur pe hoți și pe făcătorii de rele. La o răspântie văzu doi inși cari se certau pentru o oaie și nu se înțelegeau.

Pașa s'a apropiat să vadă ce este. Unul din ei, vânzătorul, cerea cam mult, dar celălalt care era măcelar, dădea mai puțin, spunându-i

— »De ce ceri tu atât, fiindcă oaia nu are mai mult decât douăzeci de kilograme de carne și patru de sâu!»

Când auzi așa, pașa se amestecă în vorbă și-l întreabă pe măcelar de unde știe el că oaia are tocmai douăzeci de kilograme de carne și patru de sâu. Măcelarul îi răspunde:

— »De unde știu eu, nu-ți pasă; dar pot să fac prinsoare pe orișicât, că așa este!»

Făcură prinsoare și se duseră să cântărească oaia; dar acolo găsiră tocmai cum spusese măcelarul. Minunat, pașa îl întreabă dacă cunoaște legea și coranul și, fiindcă măcelarul răspunde că nu, puse să-l închidă, sub cuvânt că este un necredincios și un fermecător.

Pe urmă pașa se duse la palat și strânge divanul judecării. Il aduseră acolo pe măcelar și fiindcă la întrebările judecătorilor el răspunde iarăși că nu cunoaște legea și coranul (scripturile), fu osândit la spânzurătoare.

A doua zi, cu alaiu și soldați după el, măcelarul era dus spre locul spânzurătorii. Pe drum se întâlnește cu o ceată de copii, cari veniau dela școală. Intre ei era și băiatul măcelarului. Când văzu copilul pe tatăl său între soldați, se repezi plângând la el și întreabă pe cei din jurul lui unde-l duc; iar aceia îi răspunseră că la spânzurătoare. Copilul începu să plângă mai cu hohot și se rugă de soldați și de cei din jurul tatălui său să mai stea puțin, iar pe el să-l ducă înaintea pașei să-i vorbească.

Aceia îl ascultară. Când ajunse copilul la palat, îl întreabă pașa:

— »Ce vrei?»

Iar el răspunde plângând:

— »Vreau să știu de ce-l spânzurați pe tatăl meu!»

— »Pentru că este un ghiaur și nu cunoaște legea!»

Copilul zise atunci:

— Mărite pașă, puternic ești, dar nu faci

dreptate. Nu tatăl meu este ghiaur, ci bunicul meu, care nu l-a dat la școală să învețe să cunoască legea. Tatăl meu nu este ghiaur, fiindcă pe mine m'a dat la școală și eu am învățat să cunosc legea. Ca să vă încredințați, puteți să mă întrebați orice și vă voi răspunde la toate!»

— »Bravo, — așa este și ertat să fie tatăl tău!»
Și astfel a scăpat măcelarul de spânzurătoare

De pe Secaș.

— Strigături și cântece. —

Fă-mă Doamne ce mii face,
Fă-mă roată stelilor
În calea mândruțelor,
C'am o mândră Roșiană
Cu fața ca o icoană.

Ochii ei ca murele
Fața ca și rujele,
Cu gurița mititea
Făcută pe seama mea,
Să-o sărut ori când oi vrea!

Doamne bate ș'al meu mut
Tot mă muștră să-l sărut,
Dracu-l poate de urlt;
Gura-i pute, barba'n punge,
De urlt îmi poate-ajunge!

Aio, ciumă,
Ia-mă du-mă,

prilej, căci trei zile dearându-l, începând de Sâmbătă seara și până Luni dimineața la ceasurile 8, s'au înălțat rugăciuni către tronul atotputernicului Dumnezeu, din partea întregului popor, pentru a se împărtăși din darul sfânt al îndulgințelor „Anului Sfânt”. Veni-tau cu acel prilej, preoții din jur, Vasile Popa, Banea N, din Făget și Langa, cari prin cuvântări chibzuite au ațîțat focul sfânt al credinții în sufletul poporului, care s'a spovedit și împărtășit în număr de 347. Cu prilejul procesiunii în jurul sf. bis. era o priveliște cu adevărat ca la Paști.

Pe multă vreme va rămânea neștearsă amintirea acelor zile din inima credincioșilor noștri.

Duminecă în 29 August, comuna Făget a îmbrăcat haină de sărbătoare. Da, cu adevărat o sărbătoare a sufletelor a fost acolo. De Sâmbătă seara au venit preoții V. Popa, I. Borza și L. Costea, cari au început sf. misiuni statorite anume cu prilejul prăsnuirii jubileului Anului Sfânt, ca aceasta să poată fi cu atât mai ușor un prilej de reîntinerire sufletească. Poporul a luat parte aproape complet — o dovadă limpede despre dragostea ce o are față de astfel de slujbe sfinte.

Cumcă oboseala preoților n'a fost zadarnică și glasul lor n'a fost glasul celui ce strigă în pustie, se vede de acolo, că prelângă mărturisirea și împărtășirea alor peste 200 suflete, Duminecă după inserat s'a pus temelie unei frumoase reuniuni în *potriua sudălmilor*. Da, credincioșii noștri din Făget s'au legat înaintea lui Dumnezeu în sf. biserică, cu mâna pe inimă, că de azi înainte nici o sudalmă a numelui sfânt alui Dzeu, a Prea Curatei Vergure Maria, a sfinților ori lucrurilor sfinte de pe buzele lor nu va mai răsuna, dându-și silința a desbăera și pe alții dela aceasta dedare păgânească.

A fost ceva mareț când s'au ales vreo 30 (treizeci) dintre popor, bătrâni și tineri și 5 băiețandri, dar mai mareț a fost că în fruntea lor s'a pus întreagă inteligența satului dl notar, dl inv. Busoi, stud. universitar Șovrea cum și vreo 4 elevi de liceu din Blaj, depunând cu toții votul solemn de-a nu mai înjura. Am văzut în acele clipe multe soții și mame ștergându-și lacrimile de bucurie, — cugetându-se poate că ce bine va fi când de pe buzele iubi-

Ia-mi bărbatu
Și-mi dă alfu,
Mai înalt
Mai spâncenat.
Nu ca ăsta: un buzat!

Fă-mă Doamne ce mi face,
Nu-mi da om care nu-mi place,
Fă-mă Doamne lut, pământ,
Nu-mi da om care-i urât!
Dă-mi Doamne un om frumos
Că și noaptea-i luminos:
Dară omu negricios
Și ziua-i întunecos.

De-ar fi lăsat Dumnezeu
Ce iubești să fie-a tău
N'ar mai fi pe lume rău!

Ce mi-e drag, nu mi-e urât
De-ar fi ca negru pământ;
Ce mie urât nu mie drag
De-ar fi ca urda de alb!

De când trăiesc cu urât
Prins-am față de pământ.
De când trăiesc cu dubială
Prins-am față de cerneală!

tilor lor nu va mai răsuna cuvântul de ocară față de Dzeu și lucrurile sfinte. Nu mai încerc să aduc laude acestor bravi cărturari și popor, căci fapta bună se laudă de sine.

Fie ca numărul lor să sporească și pilda lor să fie urmată. *Raportor.*

Niculiță Haralamb.

Așa se numește hoțomanul de codru, care s'a făcut stăpân pe munții Rodnei și aține calea automobilelor și căruțelor cari trec din Ardeal în Bucovina, jefuindu-le. Despre acest Niculiță am scris și noi mai în vară, cum a jefuit pe niște englezi și pe inginerul Horia Precup din Târgumureș, în apropiere de Borsec. De-atunci Niculiță Haralamb a mai făcut câteva isprăvuri destul de breze. Se spune, că mai cu seamă pe negustorii ovrei îi „tunde” rău. De curând, un gazetar dela ziarul „Biruința” din Cluj, spune că el însuși a căzut în mâinile haiducului Niculiță și toarnă o poveste lungă și plină de poezie, despre nopțile petrecute în tabăra banditului. Niculiță cică are locuință boerească într'o peșteră plină cu arme, petrece împărătește și părjolește bărbi de jidani. Nu-i lipsește, nici iubita, cum aveau toți haiducii în vremile lui Caragea Vodă. Ar fi având și cântec:

*Frunză verde frunzulică
Cine-mi trece pe uliță
E bădița Niculiță
Cu mustața'n furculiță
Inarmat c'o pușculiță.
Murgul zboară și neghiază
Fetele în prag oftează
Și voinicii lăcrimează.
Pe unde Niculiță zboară
Fug jidanii de s'omoară,
Pe unde Niculiță aleargă
Jidanii 'n boală se bagă,
Și iar verde frunzulică
Căpitane Niculiță
Dă-i leiculiță o guriță...*

Niculiță e foarte mândru de cântecul lui și închină din greu cu paharul, în vreme ce tovarășii lui, inarmați până în dinți, pândesc gurile văilor cu puștile sclipind în lună... Curat ca'n povești. Nu-i vorbă, frumoasă poveste, care pare mai degrabă *visată* decât trăită. Povestea însă-i *poveste* și, în vremea asta, hoțomanul Niculiță asudă din greu, prin coclaurii pădurilor, să-și mântuie ciolanele, că se apropie toamna și jandarmii îl alungă din urmă, ca pe mistreț.

Intre cinci lupi.

Da, scriitorul acestor șire a stat între cinci lupi, cari nu numai că nu l-au încolțit și nu i-au vânturat oasele în cele patru stihii ale lumii, ci i-au lins mâinile și s'au jucat cu el ca niște câțai. Dar să vă spun povestea dela început:

Primarul orașului Reghin, dl Ioan Popescu, un vânător vestit în ținuturile acelea, care a luat parte la mai multe vânători făcute de Majestatea Sa Regele în jurul Gurghiului, a dat la o vânătoare peste un cuib de lupoaică. Indatăce a băgat de seamă primejdia, lupoaica a fugit, lăsându-și acolo puii. Dl primar și-a chemat tovarășii, au prins puii de lup, i-au pus în raniță și i-a adus acasă, unde le-a făcut un culcuș anume, nutrindu-i mai întâi cu lapte, iar apoi cu carne și cu tot felul de rămășițe de ale culinei. Puii de lup s'au obișnuit cu oamenii, și, cu toatecă sunt de șase luni la D-sa, și vor fi având vrăsta de opt luni, nu numai că nu au început a se sălbătici, dar sunt mai blânzi decât câinii.

Într'o seară scriitorul acestor șire a ple-

cat, însoțit de mai mulți prieteni, la casa d-lui primar, ca să vadă lupii. Ei sunt închiși într'o parte a curții cu gratii de lemn. Mergând la ei, toți lupii au venit la gratii și se linguseau pe lângă noi, lingându-ne degetele. Dl primar i-a slobozit apoi prin curte, unde lupii au început să se joace cu cănele de lanț, slobozit și acela. Și apoi să fi văzut jocuri. Curat ca câinii. Din când în când dl primar îi chema pe lupi pe nume și-i lua în brațe, le dădea mâna în gură, iară lupii se jucau cu ea, asemenea celor mai blânzi câini. Unul dintre ei este foarte bine dezvoltat, și-a lăpădat părul galbin de câțel, având părul suriu, asemenea lupilor celor bătrâni. Acesta este cel mai blând dintre ei. Aproape o jumătate de oră ne-am jucat cu lupii, petrecându-ne minunat. Atunci dl primar a poruncit servitorului să-i bage la locul lor. Servitorul a pocnit una cu biciul, și cât ai bate din pălmi, toți lupii se îmbulzeau la ușa închisorii. Să mai zică apoi cineva, că nu se pot îmblânzi animalele sălbatice.

Culegerea poamelor.

Dupăce poamele de prin grădini, și vii s'au copt, le culegem. Culegerea trebuie s'o facem cu grijă. Să nu batem pomii cu prăjina, pentru ca să cadă jos poamele. Prin aceasta scurtăm viața pomului și ne facem pagubă.

Prin batere, crengile primesc lovituri puternice, se rănesc și în răni se așează tot felul de insecte vătămătoare. Boalele încă tot prin rănilor pricinuite de loviturile dela cules atacă și nimicesc pomii. Prin batere se rup și muguri cari fac poame. Din cauza aceasta pomii nu rodesc în fiecare an.

Poamele ce cad jos se bătucesc și se murdăresc iar din cauza loviturii cu prăjina se și sdrobesc. Astfel nu se pot păstra mult, fiindcă se strică.

Mai bine e ca poamele să le culegem cu mâna. Dacă nu ajungem să culegem cu mâna fiecare poamă, putem se întrebuițăm instrumente de cules poamele. E drept, că pierdem mai mult timp culegând cu instrumente de cules, dar în schimb câștigăm înzecit, căci poamele, nefiind zdrobite, se pot păstra pe iarnă foarte bine.

Culegerea poamelor se mai poate face și așa, că jur împrejurul pomului, la o înălțime de vre-o două pălmi dela pământ, prindem pe niște pari o plasă sau un covor mai vechiu. Covorul să fie mare, cât coroana pomului.

Când scuturăm pomul, toate poamele vor cădea pe covor și nu se vor sdrobi. Prin scuturare cad numai poamele coapte, iar celea necoapte rămân în pom. Acestea se scutură mai târziu, când s'au copt. În chipul acesta culegem tot poame coapte și sănătoase.

După ce am cules poamele, le alegem, le ștergem cu o cârpă și le punem pe polițe într'o cameră uscată. Așezarea pe polițe se face în așa fel ca poamele să nu se atingă. Din când când le mai căutăm, și pe cele stricate le îndepărtăm.

Transportul sfeclei de zahăr. La 5 Septembrie începe transportul sfeclei de zahăr. La direcțiunea generală a căilor ferate a și început să se pună în rând vagoanele trebuincioase. Findcă nu sunt vagoane de ajuns, fabricile de zahăr din Giurgiu, Chitila, Sascut și Roman și-au reparat din vreme un număr de vagoane de marfă pe cheltuiala proprie.

După calculele făcute, în anul acesta sunt în treagă țara cam 150,000 vagoane de sfecă, pe când în anul trecut au fost numai 95,000 vagoane.

Cum stă lumea și țara?

Generalul Averescu la Roma.

De câteva zile, dl general Averescu, primministrul României a sosit la Roma. A fost primit cu multă căldură de către trimiterea guvernului italian. Indata după sosirea sa în Roma a fost primit de către primministrul Mussolini cu care a vorbit împreună multe lucruri în legătură cu politica României față de Italia. Primministrul Averescu ar dori să înfăptuiască o prietenie cât mai strânsă între cele două țări surori, la fel cu aceea care s'a înfăptuit acum nu de mult între Franța și România.

Se pare, că încercările generalului Averescu vor fi încununate de succes, căci se anunță, că rămâne în Italia până în 15 Septembrie și în cursul petrecerii sale la Roma se va întâlni cu mai mulți miniștri.

Se vestește, că va fi primit în audiență și la regele Italiei. Ba, se spune, că se pregătește chiar vizita Familiei noastre domnitoare, acum în toamnă, iar la primăvară va veni Familia Regală italiană în România.

Adunarea opoziției la București.

Duminecă, în 5 Septembrie c. s'a ținut la București, în sala Dacia, o mare adunare a opoziției unite. Adunarea a fost prezidată de către cunoscutul fruntaș al partidului țărănesc, drul Nicolae Lupu.

Cuvântări au rostit între alții, domnii Virgil Madgearu, Ion Mihalache, doctorul Lupu, deputați țărăniști și inimosul luptător basarabean Pan Halippa, care candidează la scaunul de senator al Bucureștilor. Adunarea s'a ținut în mijocul unei mari însoțiri pentru lupta opoziției unite.

Fruntașii naționali din Ardeal au lipsit fiind la alegere în județul Bihor pentru Dr. Dumitru Lascu, care este candidatul partidului național.

În China a izbucnit iar revoluția.

De câțiva vreme Chinezii nu-și dau pace. Se războiesc între ele cele două partide: a bolșevicilor și cu cea națională. Se vestește, că generalissimul Wu-Pei-Fu, conducătorul partidei naționale ar fi fost făcut prizonier de către revoluționarii bolșevici. Lupta între armatele credincioase celor două partide a pornit cu toată înverșunarea. Se spune, că vasele marilor puteri europene și americane stau gata să intre și ele în luptă de partea armatei naționale, ca să împedescă deslănțuirea războiului și să grăbească pacea și buna înțelegere între cele două tabere vrăjmașe.

Înțelegerea dintre partidul național și cel țărănesc.

Se pare, că înțelegerea între partidul național și cel țărănesc s'a înfăptuit. Așa se vede din știrile cari se strecoară prin gazete cu voia conducătorilor politici ai celor două partide.

Din cauza alegerilor care vor ține până prin 12 Septembrie c. s'au amânat consfăturile dintre fruntași. Se vorbește însă, că dnii Iuliu Maniu și Ion Mihalache s'au înțeles deplin asupra fuziunii partidelor național și țărănesc.

Pentru a lua cunoștință de această înțelegere s'au și convocat la sfat fruntașii partidului țărănesc pentru ziua de 14 Septembrie c. iar cei ai partidului național pentru 15 Septembrie c.

Iar dacă se va pecetlui cu bine această unire de către fruntașii celor două partide, atunci în luna Octombrie se va ține Congresul cel mare al noului partid, cu lume multă și cu delegați din toată țara.

Mari furtuni în Apus.

Din Londra se anunță, că s'au deslănțuit asupra orașului o groaznică furtună împreună cu trăsnete și fulgere cari au aprins mai multe case. Pagubele sunt mari.

În Bardona au fost ucise de furtună peste 40 de persoane cari au fost prinse pe drum și pe câmp, la lucru. Bieții oameni n'au mai avut vreme să se adapostească dinaintea furtunii și au pierit în chip îngrozitor.

De o vreme încoace sunt tot mai dese nenorocirile de acest fel cari se abat asupra țărilor din Apus. Când furtuni groaznice, cari scormonesc din rădăcini pomi întregi și descopăr și prăbușesc casele de prin orașe și sate, când potop de ape revărsate înecă ținuturi întregi, pricinuind pagube mari în toate țările Apusului.

Pe urmele lui Matusalem...

Săptămâna trecută a murit la Tiflis, în Rusia, săteanul Andrei Nicolaevici în vârstă de 150 de ani. S'a născut la 6 August 1776. El a luat parte la războaiele cele mari împotriva lui Napoleon, la 1812, apoi împotriva Turciei la 1828 și la 1877 alături de Români împotriva Turcilor.

A trăit sub trei împărății, în trei veacuri cu întâmplări cari de cari mai ciudate și a ajuns să moară sub stăpânirea roșie a bolșevicilor.

Despre Nicolaevici se spune, că n'a beut nici o picătură de beutură în toată viața și n'a fumat nici odată.

Așa Dumnezeu i-a rânduit viață lungă, chiar neobișnuit de lungă, de un veac și jumătate. A pornit și el pe urma lui Matusalem, cel din Sfânta Scriptură...

Câte cereale sunt învagonate pentru export. Imblătitul păioaselor e aproape gata în toate părțile țării. A și început transportul pela gări pentru a fi vândute în străinătate. Până acum sunt încărcate pentru export la București 464 vagoane, Pitești 44, Craiova 10, Timișoara 5, Arad 9, Satu mare 36, Cernăuți 9, Iași 163, Chișinău 91, Galați 57, Buzău 1318 vagoane. Cu totul 2207 vagoane dintre cari 844 sunt cu grâu, 872 cu orș, 71 cu ovăș, 420 vagoane cu porumb.

La gările dela Cluj și Brașov până acum încă nu s'a încărcat nimic pentru a fi exportat. În regiunile acestea încă nu s'a terminat cu imblătitul păioaselor.

Frați săteni gazeta voastră este „UNIREA POPORULUI“ Blaj Jud. Târnavă mică.

Știrile Săptămânii.

Din eparhia Lugojului. Preasfinția Sa Păr. Dr. Alexandru Nicolescu, episcopul Lugojului, sfințește azi, în 12 Septembrie, biserica cea nouă din Lonea, comuna Petrila. Tot azi se binecuvântă temelile la a doua biserică, ce se ridică în Colonia Regele Ferdinand, din aceeași comună. Amândouă acestea lăcașuri dumnezeiești s'au ridicat și se ridică prin străduințele neobosite ale Părintelui Virgil Pop. În dieceza Lugojului se mai zidesc acum biserici noi în comunele *Jebel*, *Ohaba-Forgaci* și *Iscroni*. Asemenea vești umplu sufletele creștine de cea mai mare bucurie și mângâiere.

Hoști prinși la Blaj. În ziua de 28 August la gara „Câmpul Libertății“ de lângă Blaj, d. ofițer de sergenți Simion Micu împreună cu d. Ștefan Dragoș, primarul orașului, au reușit să prindă trei primejdioși hoști de buzunare cari jefuiau pe călători. Ei se numesc *Ioan Petruța*, de fel din Alba Iulia, *Cadar Ludovic* și *Varga Benedek* din Sibiu. „Cinstitele“ obraze se îndeletniceau cu meșteșugul hoștitului cam de vre-o trei-patru ani și „lucrau“ mai cu seamă pe liniile Brașov—Cluj și Teiuș—Arad. Ei au mai fost prinși cu câteva zile înainte la Turda și Aiud, dar au fost lăsați liberi. La Blaj însă li-s'a infundat și au fost înaintați Parchetului. Poliția noastră e vrednică de toată lauda, că a mântuit trenurile de nește borfași primejdioși.

Trupul unui animal care a trăit înainte de potop. Nește căutători de aur din Rusia, săpând în hotarul satului Ust Kar de pe râul Amur, au dat de trupul unui animal uriaș, din neamul Mamutului, care trăia înainte de potopul lui Noe. Dobitocul s'a găsit întreg-întreguș, cu piele și cu păr cu tot. Lucrul acesta să nu pară de mirat, căci în ținutul râului Amur pământul nu se desghieță nici-odată, deci Mamutul găsit a fost păstrat de ger. Mamuții sunt strămoșii Elefantului de astăzi și au fost dobitoace de-o mărime cumplită. Capul Mamutului găsit acum are o grosime de doi metri. Ne putem gândi la un cap atât de mare, ce horhoi de trup i-se cuvine! Carnea acestui dobitoc încă s'a păstrat atât de proaspătă în ghețurile veșnice, încât câinii satului s'au repezit la ea cu mare lăcomie.

Cu cât se plătește o palmă. Un ungar dela Miniș din județul Aradului, luându-se la ceartă cu avocatul Seghi Henric din Radna, i-a ars acestuia din urmă o palmă zdravă. Dat în judecată, ungarul voinicos a fost condamnat să plătească palma dată, cu 2 mii lei.

Un copil străpuns cu furca de fier. Săteanul Vasile Costea din comuna Cuișd se urcase în podul grajdului să arunce niște nutreț la vite. În sură se juca un copilăș al lui în vârstă de 6 ani. Printr'o întâmplare nenorocită Costea a scăpat furca din mână și ea a căzut chiar asupra copilului. Un corn al furcii s'a impiântat în pieptul bietului băiat, omorându-l pe loc. Nenorocitul copil n'a putut zice nici vai!

Ortodocșii la mănăstirea catolică din Maria Radna. Maria Radna este o mănăstire vestită în valea Murășului, spre Arad. În ziua de Sântă Marie, la 15 August, zeci de mii de credincioși s'au adunat acolo din toate ținuturile Ardealului, ba și din vechiul regat, din Muntenia și Moldova. S'au ținut și slujbe în limba noastră, românească, pe cari le-a săvârșit preoții Dr. Ioan Marienescu și Petru Herlo din Lugoj. *Între pelerini se aflau și o*

mulțime de creștini ortodocși. O doamnă de legea protestantă văzând frumuseța slujbelor românești, a trecut la legea românească unită.

Furtul între albine. De-acum și până dau răcelile, furtul între albine e foarte obișnuit. Stupul care a fost atacat de albine străine se prăpădește cu siguranță. De obicei sunt atacați stupii slabi și fără matcă. De aceea, să nu ținem în stupină decât stupi buni și puternici, iar pe cei slabi ori fără matcă să-i desființăm.

Când a început furtișagul între albine, trebuie să luăm toate măsurile ca să-l oprim și să nu lăsăm să se lățească. Mai întâi strâmtăm urdinișul stupului atacat așa ca să nu poată trece prin el decât o singură albină. După aceea stropim stupul cu petrol iar pe scândurica din fața urdinișului punem o cârpă înmuiată în petrol. Facem fum cât de mult. Dacă furtișagul s'a întins în toată stupina, strimțăm urdinișele la toți stupii și facem fum mult în stupină.

Peste tot e cu mult mai bine și mai ușor a feri stupii de furtișag, decât a îndepărta furtișagul după ce a luat naștere.

Cum facem ca varul să țină mai bine pe păreți. De obicei toamna se curăță casa. Se spală mobilele și vasele din casă, se scutură hainele și se văruiesc păreții. Fiindcă din cauza frigului adeseori nu se mai văruie până primăvara, fiecare femeie dorește, ca varul să țină bine pe părete. Pentru aceasta după ce stinge varul e bine să pună în el sare, cleiu și puțină peatră acră. Varul astfel pregătit nu creapă, nu se coșește și se ține bine de păreți.

Păstrarea mierii de albine. La Ziua crucii e obiceiul să se ia mierea de la albine. Mulți nu mai retează stupii, ci li omoară cu pucioasă pentru a le lua mierea. Este acesta un obicei foarte rău și păgubitor. Se și zice, că „cine omoară stupii ca să le ia mierea, taie pomul ca să-i culeagă fructele.” Chiar pentru aceea să nu-i omorâm, ci dacă au miere de prisos s'o luăm tăind puțin din faguri — retezându-i, când stupii sunt în coșnițe simple, ori storcând la mașină mierea din faguri când stupii sunt în coșnițe raționale.

Mierea scoasă s'o păstrăm într'un loc uscat, care poate să fie ori răcoros ori călduros. Zaharizarea nu strică de loc mierea. Când mierea e zaharizată și vrem s'o folosim, punem vasul cu miere într'un alt vas cu apă caldă. Mierea se înmoaie și limpezește parcă e proaspătă. Mierea pusă la păstrare s'o ferim de albine, furnici și șoareci, cari se pot ineca în ea și astfel o strică.

Dacă vrem s'o vindem, să ne silim s'o vindem cât se poate de curată și cu preț bun. Azi se vinde mierea cu 50—60 lei kgr.

Luțerna de toamnă. Luțerna de obicei se seamănă primăvara. Aceasta luțernă crește bine, căci are umezeală în pământ adunată încă dela topirea zăpezii.

Luțerna se poate semăna și toamna. Când vara e săcetoasă nu putem semăna luțerna de toamnă. Anii ploioși însă — cum a fost și anul acesta — sunt foarte prielnici pentru luțernă. Mai ales dacă ploile au ținut până pe la sfârșitul verii, pământul e destul de umed și semănătura e asigurată.

Folosul semănăturii de toamnă a luțernei e foarte mare. Luțerna semănată toamna, crește repede, se întărește și în anul următor dă patru cosituri, pe când luțerna semănată primăvara abia dă o cositură și foarte rar două cosituri.

Cositurile ce le avem dela luțerna de toamnă și anul prim se pot socoti la 2000 kgr. fân pe pogon, în valoare de 5000 lei. Acesta e

un câștig pe care nu-l avem dacă semănăm luțerna primăvara.

Să prindem orice prilej, ce ne aduce folos și să semănăm luțernă și toamna.

Școală pentru mecanici. În țările dela apus azi foarte rar se mai văd trăsuri cu cai. Atât la orașe cât și la sate sunt numai automobile și camioane. La noi automobilele și camioanele încă au început să înlocuiască trásurile, dar numai la orașe. La sate tot caii și boii trág carul și tot cu ei se face munca câmpului.

Cu boii și caii greu se mai îndeplinesc azi toate trebuințele. Trebuie mașini. Mulți proprietari au și cumpărat tot felul de mașini, pe cari le întrebuințează în agricultură. N'au însă oameni să le conducă. Pentru aceasta s'a făcut la București o școală, în care poate învăța meșteșugul de mașinist conducător, precum și cunoașterea amănunțită a tuturor mașinilor cari se folosesc în agricultură. Învățătura la școală ține 60—70 zile. Oricare fecior de pe sate mai vioi și cu atragere pentru muncă poate să intre în aceasta școală și să devină bun mecanic.

Lămuriri se pot cere dela ori care prefectură de județ. De cheltueli se îngrijește cel care învață.

FEMEILE

— Poveste tătărească. —

Era odată un om care avea o fată așa de bună și de frumoasă, cum rar mai poți găsi, — și de aceea era râvnită și pețită de toți flăcăii de prin prejur.

Odată veni unul și o ceru. Cum flăcăul era de neam bun, frumos și bogat, tatăl i-o făgădui. După aceea veni un altul și văzând că tatăl nu vrea să i-o dea, — fiindcă o făgăduise celui alt, — trimise vorbă că dacă nu-l primește de ginere, atunci el va veni cu tot neamul lui și-l va omori, îi va pustii toată averea și-i va lua fata. Omul n'avu încotro și făgădui fata și acestuia. La urmă veni un fiu de pașă, — adus de fama fetei, — ca s'o ceară și omul n'avu ce face și-i dete și acestuia răspuns bun.

Acum, ce era să facă bietul om? Se sbătea, dându-și cu pumnii în cap și smulgându-și părul căci avea numai o singură fată și o făgăduise la trei flăcăi. Într'o zi, mergând el amărât pe câmp, se întâlni în drumul lui cu un pustnic, care strângea burueni pentru mâncare; era tare bătrân și avea o barbă albă revarsată peste piept. Pustnicul, — văzându-l pe om amărât — se opri din cules, puse mâna streășină la ochi și-l întrebă de ce este necăjit? Omul îi povesti tot amarul lui, iar bătrânul cu barba albă îi zise:

— „Nu mai fii necăjit, căci te scap eu. Să mergem amândoi la casa ta!” Și porniră la drum. Pe când mergeau, pustnicul întrebă:

— „Ai acasă o cățea și o pisică?”

— „Am, răspuns omul, — dar ce faci cu ele?”

— „Vei vedea!” și porniră înainte.

Când ajunseră acasă, omul duse pustnicului cățeaua și pisica. Bătrânul întinse toiagul, spuse încet câteva vorbe neînțelese și deodată cățeaua și pisica se prefăcură în două fete, cari nu se deosebeau întru nimic de cea a omului.

— „Uite, — zise pustnicul, — ai acum trei fete, pe care nici tu nu le poți deosebi una de alta; dă fiecărui pețitor câte una și pace bună.”

După aceea bătrânul își luă toiagul și plecă. Omul, rămas singur cu cele trei fete, nu mai cunoștea nici el care este fata lui cea bună. În urmă, au venit cei trei flăcăi și au

luat fiecare câte o fată, făcând nunți mari cu alui.

Vreme de un an după aceea, i s'a făcut dor omului și s'a dus să-și mai vadă fetele și ginerii. A mers el mult pe jos și într'o seară a ajuns la unul din ei. A găzduit bine, a mâncat bine, ca la fata și cu ginerele lui. A doua zi de dimineață, stând de vorbă cu ginerele său l-a întrebat cum o duce cu femeia? Acesta răspunse:

— „Aș duce-o bine, numai atât că uneori uria la mine ca un câne.”

Omul pricepu că aceasta era fata făcută dintr'o cățea. Plecă de aci și se duse la cel de al doilea ginere. Când întrebă cum o duce, i se răspunse:

— „Aș duce-o bine, numai atât că uneori mă zgărie ca o pisică.” Și omul pricepu că, aceasta e făcută dintr'o pisică. Când ajunse la cel de al treilea ginere și-l întrebă cum o duce cu femeia, acela îi răspunse:

— „Sunt foarte mulțumit și n'am nimic de zis.”

Omul începu să plângă, căci acum își recunoscua fida cea bună.

Și de atunci în lume sunt trei feluri de femei: cele născute din femeie, din cățea și din pisică. Să te ferească Dumnezeu să ai parte de vreuna din cele două din urmă...!

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Mierea de albine.

Nici o mâncare nu este așa dulce ca și mierea de albine. „Numai miere zicând, gura se îndulcește.”

Mierea e cunoscută încă din vremurile celea mai vechi. În Sfânta Scriptură adese ori este amintită mierea. Cuvântul lui Dumnezeu este asemănat cu mierea pentru dulceața ei. Iudeii au trimis lui Faraon și puțină miere.

Mai de mult după cununie, timp de o lună, mama mirilor, obiceiul să ducă în fiecare dimineață la patul tinerilor căsătoriți, câte o sticlă cu miere, pe care aceștia o mâncău împreună. De aici a rămas încă și astăzi zicala „a petrece în luna de miere”,

Mierea o fac albinele. Ele o iau din flori. Sucul dulce și mirositor al florilor îl culeg cu îngrijire și îl prelucră în gură. De aici îl varsă în celulele fagurilor, unde îl păstrează ca în niște magazine.

Coloarea mierii uneori este albă strălucitoare, alteori e de un galben deschis, ori galbenă închisă până aproape de negru. Coloarea e în legătură cu florile din cari e culeasă.

Mierea albă e culeasă din sparțetă. Mierea galbenă e din florile de acăț, iar mierea de culoare închisă e din florile de castan.

Mierea fiind scoasă din flori, are toate însușirile florilor. Precum florile pot să fie întrebuințate în felurite chipuri astfel și mierea poate să fie întrebuințată atât ca mâncare cât și ca leac în contra multor boale.

Mierea întrebuințată ca mâncare este mai bună ca ori și care dulceață. Zahărul pe care îl mâncăm, pentru ca să poată trece în sânge trebuie să fie atacat de suc din stomac și schimbat în așa fel că sângele să-l poată primi. Mierea însă a fost schimbată în stomacul albinei și astfel nu mai trebuie ca stomacul nostru s'o prelucere. Ea trece îndată în sânge și aici toată se folosește, nu rămâne nici o rămășiță pe care sângele trebuie s'o arunce afară.

În miere pe lângă dulceață se mai găsește și alte materii. Așa se găsește fosfor, var și fier. Acestea materii au ajuns în miere din florile de pe cari albinele au cules mierea și sunt schimbate într'un fel de sare, care poate să fie cu ușurință mistuită de stomac.

Invăţatul *Caillas* spune, că în miere se găseşte şi *radu*, un fel de piatră preţioasă, care produce un gaz ce ajută la însănătoşirea corpului oamenească.

Tot în miere se mai găseşte şi acid formic, un fel de acreeală urzicătoare, care împiedică mierea să se strice şi care ajută la reînnoirea părţilor tosite din corpul nostru.

Având mierea şi duiceaţă şi părţi pietroase şi radu cari sunt tot părţi cu însuşiri bune, ori cine o poate întrebuinţa cu folos.

Câte o lingură de miere cu pâne luată în fiecare zi produce căldură în corp, dă putere muşchilor şi creierului, şi ţine mintea totdeauna limpede. Mai ales acidul formic din miere delată oboseala şi aduce muncitorului voie de lucru

Înainte de război, în armata germană se împărţea fiecărui soldat, când trebuia să facă un marş mai oboşitor, câte un tub cu miere. Germanii cunoşteau ce putere de reîntremare are mierea asupra corpului.

Două părţi de unt proaspăt şi o parte de miere ne dau o mâncare foarte gustoasă, care întinsă pe pâne se poate mânca cu folos mai ales de copiii slăbiţi şi cari au puţin sânge.

Smântâna amestecată cu miere este iarăşi o mâncare foarte plăcută. Iar pusă în lapte sau în cafea cu lapte, este fără păreche. Mai ales pentru copiii de ţată laptele îndulcit cu miere este foarte bun. Iar mierea pusă în ceaiul de nalbă, ajută mult la spălatul gingiilor când copiilor le ies dinţii.

Când cineva tuşeşte, e răguşit sau are astmă, dacă încălzeşte miere de albine cu lapte şi bea acest amestec cât se poate de fierbinte, se vindecă.

Tot asemenea pe buboale pentru ca să coacă se pune miere, la degerături mierea alină mâncărimea, iar la arsuri mierea stăpără durerea

Omul prea nervos şi care nu poate dormi dacă mănâncă zilnic miere de albine se mai astăpără şi somnul îi revine.

Se întrebuinţează mierea şi în descânţece. De deochi se descântă în apă cu miere, cu un fir de mătasă şi se dă la copii să bea.

Aşadară ce mâncare e mai bună şi ce leac e mai folositor ca şi mierea de albine?

Chiar pentru aceea se obişnuşte ca la Sânziene să se facă pomană cu miere, iar în ziua de Paşti oamenii duc la biserică, la liturgie caş, poame, miere şi vin.

Când pe Democrit l-au întrebat, cum a trăit până la o sută de ani, acesta a răspuns: „Am mâncat miere multă.“

Să grijim stupii şi să mănâcăm miere, dacă vrem să fim sănătoşi şi să trăim mult. Se şi zice că „mierea şi viaţa lungă merg împreună.“

Ion Popu-Câmpeanu.

Cărţi nouă.

De cetit şi răsândit, material pentru şezătorile noastre culturale. Numărul 138 din Biblioteca poporală a Asociaţiunii. Cuprinde bucăţi de G. Valsan, Teodor V. Văcăţian, T. Neş, Horia Petra Petrescu, Olimpia Boitoş, Emil Pop şi minunate Sfaturi gospodăreşti de bătrânul sfetnic al satelor ardelenesti d. Dimitrie Comşa.

Preţul Cărţii 5 lei. Se poate căpăta la »Astra« în Sibiu, Str. Şaguna 6.

Anul sfânt la Roma dramă euharistică de marele scriitor spaniol *Don Pedro Calderon de la Barca*, şi tradusă în româneşte de *Dr. Z. Matolay*. Această piesă de teatru a fost scrisă în 1650, când s'a sărbătorit la Roma Anul Sfânt sub Papa Inocenţiu al 10-lea. Ea vrea să arete pe-

rinajul omului pe pământ. O pot ceti cu mult folos cetitorii cu carte mai multă, preoţii, profesorii, şi alţi cărturari.

Preţul 30 lei. Se căpăta în Lugoj la redacţia »Sinului Românesc«.

Poşta gazetei.

Blai Plutonier Brutus Pinte. — Cartea cerută V'am trimis-o. Preţul ei de 5 lei, veţi binevoi să mi-l trimiteţi ocazional, scriind atunci: 5 lei pentru broşura »La Piatra Libărtăţii«. — Salutări prieteneşti.

Ioan Fani, Dumbr. — V'am trimis în 4 Septembrie toate numerile, începând din 11 Iulie. Ne mirăm că n'ai primit foaia la timp; dela noi a mers regulat în fiecare săptămână. Si adresa ţi-am tipărit.

Georghe Hopârtean, A. — Toate numerele pe cari nu le-ai primit la timpul său, le-am trimis a doua oră în ziua de 4 Septembrie. În potriua poştei din Lopaşca vom face arătare, Pe viitor, îndată ce nu primiţi un număr de gazetă, să ne scrieţi.

Abonament de probă.

Cine doreşte să aibă gazeta noastră pe timpul dela 31 August până la 31 Decembrie.

o dăm cu 40 Lei.

şi va primi-o regulat în fiecare săptămână. Banii se trimit prin poştă, cu mandat, scriindu-se pe coupon (cotor): »Abonez gazeta »Unirea Poporului« cu 40 lei, până la sfârşitul anului 1926«.

Cine vrea să ştie cum stă lumea şi ţara, cine vrea să cetească povestiri frumoase, cântece şi glume, cine vrea să înveţe economie şi alte lucruri folositoare, cere foaia dela Blaj »Unirea Poporului«.

Indemnaţi pe vecini şi cunoscuţi să facă un abonament de probă!

Adresa: »Unirea Poporului«, Blaj, judeţul Târnava mică.

Carte nouă!

LA PIATRA LIBERTĂŢII

Cuvântarea rostită la serbările de 315 Mai 1926 pe Câmpia Libertăţii din Blaj

de

Alexandru Lupeanu-Melin,

profesor, directorul gazetei »Unirea Poporului«

Se arată într'ansa icoane minunate din timpurile când a răsărit soarele Libertăţii pentru neamul iobagilor români din Ţara Ardealului.

Abonaţii »Unirii Poporului«, dacă o cer la administraţia gazetei, o primesc cu 5 lei, cu poştă cu tot. În librării se vinde cu 10 lei.

Casă de vânzare

Din mână liberă se vinde

Informaţiuni la

ORIAN VASILE

brutar. BLAJ.

PREŢUL BANILOR:

1 franc francez se plăteşte cu	6 Lei	40 b.
1 liră sterlină	1015	—
1 dolar	209	50
1 franc elveţian	12	50
1 liră italiană	7	25
1 franc belgian	6	30
1 coroană cehoslovacă se plăteşte	6	40
1 z'ot polonez se plăteşte cu	25	—
1 dinar se plăteşte cu	3	95
1 leva	1	60
1 marcă aur se plăteşte	51	50
100 coroane ungare se plăteşte cu	—	31

Intrucât vechea noastră cutie Franck a fost bine imitată de mai multe ori, furnizăm

Veritabilă Franck în Culi

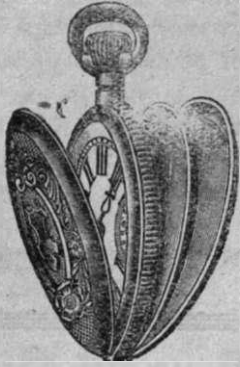
Garantăm, că noul ambalaj, conţine, exact acelaşi Adus la cafea Franck de prima calitate ca până acum, care este pretutindeni favorizat.

HEINRICH FRANK SOHNE S. A. R. BUCUREŞTI-BRAŞOV.

M. FRIEDMANN

Ceasornicar în Blaj

Are cele mai moderne oroloage și giuvaeruricele cu cele mai scăzute prețuri de zi.

**REPARĂ
CEASURI
AMERICANE**

precum și orice fel de ceasuri și scule prețioase, în timpul cel mai scurt.

CUMPARĂ:

aur, argint, platină, pietrii scumpe, dinți de aur, cu celea mai bune prețuri de zi.

VINDE:

Juvaeruricele, Ceasuri de buzunar și ceasuri cu pendul, cari se pot plăti în timp de trei (3) luni.

Preoți!

Invățători!

Comandați
la **LIBRARIA ANCA**

CLUJ:

„Cărarea fericirii“

carte de rugăciuni de preotul G. Mănuat; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. dl. Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

> > pânză fină cu cruce aurită 140 >
> > piele lux, pe hârtie velină 280 >

pentru dame . . . . . 350 >

„Predicii la Morți“ 55 Lei

„Predicii p. postul Mare“

45.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.
școlare 15—30 Lei.**Monoloage și dialoage**

10—15 Lei.

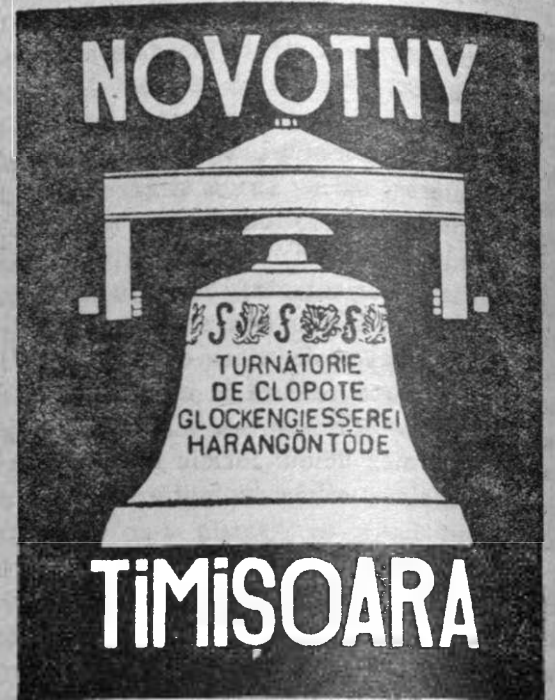
Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Cel mai mare depozit de clopote dela 25—160 kg., Ornate bisericesti, Odăjdii, Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 1-20

De vânzare unagarniturămașină de treerat (îmblătit) de 800 și motorul de 8 H.P., cu garanță pe 2 ani, se află de vânzare la Sabo Iosif, mecanic, Blaj, Str. gării 179. (203) 1-3

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păncuarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(124) 34-52

Pentru școlari prețuri reduse!

Pantofăria modernă

Niculae Barna

BLAJ, Piața Inocențiu M. Clain.

Se pregătesc cele mai elegante și moderne ghete și pantofi, pentru domni și dame, din materialul cel mai bun, cu prețurile cele mai moderate.

(201) 2-3

Pentru școlari prețuri reduse!**RECLAMA**

:: este sufletul comerțului ::

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	4 lei
„ „ Copii în război	2 „	„ „ Ciupercile	4 „
„ „ Sămânța viitorului	3 „	„ „ Bacteriile folositoare	4 „
„ „ Ce este de văzut în Blaj	4 „	„ „ Dușmanii omului	5 „
„ „ Blajul istoric	10 „	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 „
„ „ La Piatra Libertății	10 „	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 „
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 „	„ „ Bucuria copiilor	1 „
„ „ Darul lui Dumnezeu	6 „	„ „ Toderică dragul mării	1 „
„ „ Fiți desăvârșiți	5 „	„ „ Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.**